

FRANTIŠEK
KALENDA

ORDOÁL

VYŠEHRAĐ

Copyright © František Kalenda, 2012
Epilogue © Martin C. Putna, 2012

ISBN 978-80-7429-289-7

Výkřiky ve tmě

Probudil se zpocený a napjatý. Něco se mu zdálo, tím si byl jistý. Ale na konkrétní obsah si vzpomenout nedokázal. Cítil, jak mu spánky pulzují bolestí. *Co mě probudilo?* Měl pocit, že slyší výkřik, jenže nejspíš to byl pouze doznívající sen. Nasál vzduch a otřel si hřbetem ruky pot z čela.

Výkřik se ozval znovu, tentokrát to nemohlo být ve snu. Tlučený, vzdálený, *dětský*. Nebyl si jistý, jestli ho nešálí smysly. Protřel si oči a opět se nadechl. Ne, je beze všech pochybností vzhůru. A slyšel křik. Seskočil z postele, narychlo se vtěsnil do kalhot a opásal se mečem. Jestli někdo křičí, je možné, že potřebuje pomoc.

Potmě se vypotácel na chodbu, kde stráže udržovaly několik hořících pochodní. Netušil, kolik může být hodin, ale překvapilo ho, jak byly chodby prázdné. Tiché. Copak to nikdo jiný neslyšel? Zůstal stát. Nic dalšího se nedělo. Žádný výkřik, žádné volání o pomoc. Přece jen se mu to mohlo zdát.

Uklidnil se a opřel se o studenou zeď. *Co mám teď dělat?* přemýšlel. *Jsem vzhůru, oblečený, s čistou hlavou a jen tak neusnu.* Nakonec zvítězila procházka. Seběhl dolů, prošel kolem ložnic služebnictva, otevřel dveře a dostal se ven. Čerstvý a studený vzduch ho okamžitě udeřil do tváře. Zahalil se do pláště a přes hlavu si přetáhl kapuci. Napadlo ho, že by třeba mohl navštívit to samé místo, kde strávil večer s Erzsébet. Bylo tam krásně.

Kráčel po promáčené půdě a náhle se zarazil. V oknech jedné z věží na druhém konci nádvoří hořel oheň. *Đáblova věž*, jak

jí říkali. Otrásl se. Nebyl si jistý, jestli to bylo zimou. Nějak ho přešla chuť na procházky. Kdo mohl být v tak pokročilou hodinu vzhůru? A využívala se věž vůbec? Samuel si nedovedl představit nikoho, kdo by chtěl bydlet ve věži, kde straší.

Znovu se ozval výkřik. Tentokrát bližší a silnější. Instinktivně tasil. Přísahal by, že křik vycházel právě z oné věže. Pozoroval mihotavý ohýnek v nejvyšším okně a nemohl od něj odtrhnout zrak. *Co se tam u všech čertů děje?*

„Ztratil ses, pane?“ oslovil ho hluboký hlas.

Sam sebou trhl leknutím. Ale nebyl to duch ani ďábel. Jen neobyčejně vysoký, rozložitý a zarostlý muž, kterému přes kápi nebylo vidět do obličeje.

„Ne. Šel jsem se projít,“ řekl Samuel stále se chvějícím hlasem.

„Není dobrý potulovat se venku, když vládne noc,“ odvětil muž. Táhl z něj pach kořalky. „Měl bys jít do postele, pane.“

„Slyšel jsem výkřiky,“ namítl Samuel. „A v té věži se svítí. Copak se užívá?“

„Právě proto bys měl jít. Neužívá se léta. Nějakou dobu byla zticha, ale před rokem se znova probudila. Za některých nocí se z ní ozývají výkřiky a hoří světla. Ale to není věc pro nás smrtelníky.“

„Měli by ji spálit,“ zamumlal Sam.

Muž lhotejně pokrčil rameny. Bez rozloučení se vytratil se do tmy.

Samuel si přitáhl plášť blíž k tělu a vydal se zpátky do své komnaty. Neusínalo se mu snadno. Když se to přece povedlo, zdálo se mu o výkřicích a světlech ve věži. Občas se ve snu přiblížil k okovaným dveřím vedoucím do Ďáblovy věže a pokoušel se je otevřít. Ale byly zamčené.

Do rána se Samuelovi noční události slily spolu se sny do podivné, rozmazané vzpomínky. Pokusil se zastrčit ji v paměti co nejdál. Cítil se malátně, skoro jako kdyby včerejší večer pil víc, než bylo zdrávo.

Po snídani se rozhodl trochu se seznámit s hradem a jeho okolím. Již delší dobu věděl, že Horní mýto se mu neříká jen tak. Na ostrově uprostřed řeky byl vybudován právě a především proto, aby zabránil obchodníkům převážet zboží po Strážnici

bez zaplacení daně. O to se starali lučištníci a několik malých veslic kotvicích v přístavu.

Přestože Samuel nebyl hostem na hradě poprvé, stále ho fascinovala jeho velikost. Sídlo jeho otce proti němu bylo spíš strážní věží uprostřed lesů. Také pozemky hradního pána byly větší; rozkládaly se na obou březích řeky a táhly se na východ i na západ, kde hraničily s dalšími aristokraty, ať už to byl István Sigray nebo třeba pan Béla Gevren ze Zříceného mostu na sever proti proudu. Samuel musel obdivovat staré a silné zdi, barbakány i vysoké věže.

Při pohledu na ně však nedokázal zapomenout na to, co se stalo v noci. Největší pozornost tedy věnoval prohlídce Ďáblový věže, v jejíchž oknech včera spatřil světlo a z jejíchž zdí se ozývaly výkřiky. Nyní byla nápadně tichá, i stráže se jí vyhýbaly. Samuel se odvážil přijít až k ní a zkusil se dostat dovnitř. Ale stejně jako ve snu i nyní byla brána zamčená. Zklamaně odešel a pustil to z hlavy.

Průzkumu hradu se věnoval až do večera. Zjistil, že ostrůvek skrývá také příjemná zákoutí za hradbami, kde rostly vrby a rozkládaly se skromné pláže z oblázků. Pod jednou vrbou se usadil, pozoroval řeku a přemýšlel, zatímco kolem proplouvaly rybářské bárky.

Právě tady ho objevil Petr, když se slunce začalo chýlit k obzoru.

„Nemohl jsem tě nikde najít,“ vyčetl mu.

Samuel se ani nepokoušel o úsměv, jen si pro sebe cosi zabručel.

„Pár přátel právě skončilo službu, takže vyrážíme do společnosti. Nechceš se přidat?“

Nechtěl se přidat. Jenže nechtěl ani strávit zbytek dne nicneděláním. Pomyslel si, že možná není tak špatný nápad zkusit poznat někoho nového. Pokud možno méně vlezlého.

„Tak dobře,“ souhlasil.

Převozník pracoval mlčky. Když vystupovali z prámu, nenatáhl ruku, ale otočil se. Nebylo divu. Petrovi *přátelé*, jak je nazval, byli ve skutečnosti roztodivná skupina zbrojnošů z hradu. Podle jmen i vzezření pocházeli z těch nejnižších vrstev a tomu

odpovídalo také jejich chování. Jmenovali se Ug, Bazyl, Dragan a Satén.

Satén nebylo jméno, ale přezdívka nejmladšího z nich, kterou evidentně dostal podle velmi tichého způsobu, jakým se pohyboval a mluvil. Ug vypadal jako skutečný hrdlořez, s rozměrnou mezerou mezi zuby a šilhavýma očima. Bazylovi říkali *Brouk*, protože zakrslý čtyřicátník se při chůzi nepřírozeně hrbil. Ale nejvíc ze všech Samuela děsil Dragan. Vysoký Srb se na rozdíl od ostatních nesmál každému oplzlému vtipu ani je nevyprávěl. Většinou se držel stranou s kamennou tváří a pohledem plným chladu.

„Mohu se ptát, do jaké že *společnosti* to jdeme?“ zeptal se jich Samuel, když přetrpěl podávání rukou. Petrovi zřejmě vůbec nezáleželo na tom, že Samuel byl synem hradního pána, i když nevýznamného. Spokojeně se usmíval, jako by byl mezi skutečnými přáteli.

Bazyl si poškrábal natrhnuté ucho a spustil koutkem křivých úst: „*Společnosti? Jaký společností?* O čem to ten chlap mluví? Je divnej, že jo?“

Ug zakoulel očima a přikývl. „Divnej. Nějakej velkej pán nejspíš. Podívej se na ty vlasy.“

K Samuelovu zděšení se začal Ug natahovat po jeho pečlivě učesaných vlasech. Petr ho zarazil. „Nechte ho, on si zvykne. Vysvětlil jsem mu, že jdeme za dámami.“

„*Dámami,*“ uchechtl se Ug. „Tos řekl moc pěkně, Bastarde. Ty dycky používáš takový pěkný slovíčka.“

„O dámách nebyla žádná řeč,“ ohradil se Samuel. „Myslím, že si večer s vámi nechám ujít.“

„Ale no tak,“ přesvědčoval ho Petr. „Bude to jen chvilka. Aspoň se uvolníš, odpočineš si, poznáš zajímavé lidi. Strávíš příjemný večer plný konverzace!“

„*Konverzace!*“ Bazyl se zajíkal smíchy. „Přesně jak Ug říkal. Takový pěkný slovíčka!“

Nakonec se Sam nechal přesvědčit. Vůbec sice nestál o konverzaci s dámami, jak říkal Petr, ale nestál ani o šklebící se obličej převozníka. Jistě by si od něj nechal zaplatit i za předchozí jízdu zdarma s Petrovými kumpány.

Došli na samý okraj vesnice, k malému domku ohrazenému dřevěným plotem. Na první pohled nic neprozrazovalo jeho skutečný účel. Uvítalo je chabé světlo vycházející z lucerny zavěšené

na stěně. Lokál byl prázdný, s výjimkou jednookého chlapa posazeného u stolu pod schodištěm.

„Holky,“ zavolal. „Máte společnost.“

Než Samuel stačil projevit znechucení, *dámy* se zjevily u nich. První byla zrzavá a hojně naličená, zhruba ve věku Samovy zemřelé matky.

„To je Elvíra,“ představil ji Petr a nemohl spustit oči z jejího plného výstřihu. „Moje oblíbená.“

Další dvě se představily jako Violante a Elfa. Stejně jako všechny nevěstky používaly směšně exotická jména. Samuel si nedokázal zapamatovat, která je která, přestože první měla vlasy barvy slámy a druhá černé jako uhel. Ani jedna nebyla mladší čtyřiceti let, ale obě se vrhly na nováčka v podniku.

„Podívej, jak je roztomilý,“ zaštěbetala Violante či Elfa.

„A ty vlasy!“ rozplývala se druhá.

Samuel ustoupil, aby unikl případným dotekům. Ostatní členové skupiny o něj ztratili zájem. Ug a Bazyl se posadili ke stolu a vysypali na něj hrací kostky. Petr se marně snažil přesvědčit svou oblíbenou Elvíru, aby si všímala jeho a ne Saténa, který se červenal až za ušima, ale neodporoval. Dragan se uvelebil do pohodlného křesla u praskajícího krbu a ledovýma očima pozoroval ostatní. Samuel přemýšlel, jestli má vůbec nějaké pocity.

„Takže u *těchhle* dam trávíš večery?“ zavolal Samuel na Petra. Potlačil touhu zacpat si nos; místnost byla cítit nejlevnějším parfémem.

„Nejen já,“ ohradil se Petr. Boj o Elvíru prohrál, takže se přidal ke stolku s kostkami. Elvíra se zatím posadila Saténovi na klín. „Oni taky.“

Ug zvedl hlavu od rozehrané partie a světácky odhalil mezeru v zubech. „A kde bysme měli vzít lepší?“

Dragan s Bazylem usedli ke stolu a objednali si od jednookého muže džbány piva. Jednooký nejspíš sloužil jako krčmář i osobní strážce zároveň.

„Obávám se, pánové,“ řekl Samuel, „že tohle není zábava pro mě. Jsem koneckonců šlechtic.“

Světlovlasá nevěstka se k němu přitočila a pokusila se položit mu ruku na koleno. Ucukl. Jemně, ale rázně jí odstrčil paži pryč.

„Dej pár ran převozníkovi, aby tě dostal na druhou stranu,“ poradil mu Bazyl.

„Nebo zůstaň a rozvesel se. Jsi tak upjatý,“ pokoušela své štěstí dál světlovlasá dáma. „Jestli chceš, můžu si pro tebe rozepnout tohle.“ Prsty sjela na knoflíky blůzky.

„Jen to ne,“ zhrzil se Samuel.

„Taky si můžeš zahrát s námi,“ řekl Ug. „Kostky, to je hra. A tady jednookej Blago ví, kde se pořádají psí zápasy. Mohl by tě tam zavést.“

„Dám přednost převozníkovi,“ odpověděl Samuel se stále větším pocitem znechucení. „Doufám, že brána bude ještě otevřená.“

Vykročil ke dveřím, ale nestačil ani vzít za kliku. Rozlétly se dokořán. Stanula v nich žena a Samuel si na chvíli pomyslel, že to musí být další nevěstka. Mýlil se. Žena měla rozčuchané vlasy a prosté šedivé šaty na mnoha místech prodřené a roztrhané tak, že připomínaly hadry. V jejích očích bylo cosi nepřítčetného. Samuel ustoupil, až narazil zády do Violante. Nebo Elfy. Dívka vypískla.

„Vy.“ To řekla žena, která právě vešla. Neznělo to plačtivě ani hystericky. Znělo to mrtvě. V jejím hlase nezůstal ani kousek naděje. „Přicházíte z hradu.“

„Já se do něj zase vracím,“ řekl Sam tiše.

Žena ho nebrala v potaz. „Vy jste mi vzali moje dítě. Zabili ho.“

Rozhostilo se ticho. Nevěstky zíraly s otevřenými ústy a vytržeštěnými očima.

Ticho protrhl Draganův hlas. „Co jsi to říkala?“ Vstal a v ruce se mu objevil zahnutý nůž. „Zopakuj to. Co jsi říkala?“

Neříkej to, zapřísahal jí Samuel v duchu. *Odejdi, proboha, nech to být*. Viděl tomu člověku na očích, že je schopný čehokoli.

Jenže žena se nezdála vyděšená. Zvedla hlavu a s prázdným pohledem se otočila k Draganovi. „Myslíš si, že mě zastrašíš? Nemáš čím. Vzali jste mi všechno, moje dítě i můj život.“ Zvýšila hlas. „Nebojím se tě a klidně to řeknu všem! Kde je moje dítě? Co s ním tvůj hradní pán udělal? Tak co?“

Dřív než mohl kdokoli zasáhnout, byl Dragan u nepřítčetné ženy. Zahnutý nůž se zabodl do krku. Vystříkla krev. Dragan ženu pustil a o několik kroků ustoupil. Zraněná se zhroutila na kolena. Snad chtěla něco říct, ale probodnuté hrdlo jí to neumožnilo. Ostatní ženy v místnosti se daly do křiku.

Samuel překonal ohromení a zděšení zároveň. „Ty ses zbláznil!“ Vrhnu se k umírající ženě a pokoušel se zastavit krvácení. Bylo pozdě.

„Proč?“ zeptal se Satén s vytřeštěným výrazem. „Proč jsi to udělal, Drago?“

„U svatého Štěpána, ty jsi tu ženskou zabil,“ šeptal napolo sám pro sebe Petr. „Ty jsi ji zabil!“

V Draganově tváři se nehnul ani sval. „Zabila se sama.“

Petr byl na hranici mezi hysterií a pláčem. Rty se mu třásly, v očích měl slzy. „Co to povídáš?“

„Moc mluvila. Moc lhala.“ Žádné výčitky svědomí. Žádná lítost. Samuel se nejprve domníval, že vraždu spáchal v afektu. Nyní spatřil, že to byl čirý kalkul.

Položil umírající na zem. Viděl, že jí nedokáže pomoci. Propadla se do bezvědomí.

„Co jsi to udělal?“ Samuel se zahleděl vrahovi do očí. Ruce měl celé od krve, ale nyní mu mířily k opasku. Zašpinil si šaty, než si uvědomil, že si sebou nevzal zbraň. Ale na tom nezáleželo. Vyšel Draganovi naproti neozbrojený. V srdci cítil takový hněv, že si nedokázal pomoci. „Cos to udělal?“ zopakoval.

„Svou povinnost.“ Dragan neustoupil. Stále držel nůž, na zem z něj kapala rudá krev. „A splnil bych ji znovu.“

„Vyhrožuješ i mně?“ Samuel se zastavil dva kroky od něj. „Zabiješ šlechtice?“

„Když budu muset.“

Mezi oba muže se vtěsnil Ug. Bazyl položil Draganovi ruku na rameno.

„Nech toho,“ řekl muž, kterému přezdívali *Brouk*. „Pojď, musíme s ní něco udělat.“

„Jak to myslíš, *něco udělat*?“ vyštěkl Samuel. „To ho chcete krýt?“

„Jo,“ řekl Ug. „A ostatní budou taky, jestli nechtěj mít problémy.“ Výhružně se podíval na nevěstky, které se krčily v koutu, potom na jednookého muže. Ten nevypadal znepokojeně. Konec konců to byla jejich záležitost.

„Drago udělal chybu,“ dodal Bazyl. „A to se musí napravit. Byla to bláznivá ženská, sám jsi to viděl. Nemusíme to rozmazávat.“

„Rozmazávat?“ Samuel tomu nedokázal uvěřit. „Zavraždil ji! Co vy?“ Obrátil se na Petra a Saténa. „Taky to nechcete rozmazávat?“

Oba oslovení mlčeli. Žádný z nich mu nedokázal pohlédnout do očí.

„Tak už pudeš, co říkáš? Chtěl jsi odejít, nebo ne?“ Bazyl kývl na Samuela. „My to nějak vyřídíme.“

„Nehodlám odcházet.“

Sam si ani nevšiml, že Ug se mu mezitím přemístil za záda. Špinavé ruce mu sevřely paže a ústa. *Brouk* otevřel dveře.

„Těšilo nás,“ řekl. „A nezapomeň, nechcem žádný problémy.“

Vyhodili ho ven jako opilce nebo výtržníka. Za jiných okolností by se snažil dostat zpátky, bojoval by. Ale neměl zbraň a veškerý hněv ho opustil. Zbyla jen bezmoc. Ponižující, nekonečná bezmoc.

Se svěšenou hlavou odešel k převozníkovi a zaplatil mu právě tolik, kolik si řekl. Bylo hodinu po setmění a hradní brána se zavírala. Prošel na poslední chvíli. Pár okamžiků přemýšlel, jestli se má vůbec vracet do svých komnat. Jestli nemá běžet za Aybarsem Egervárim, povědět mu, co se stalo. Nebo někomu jinému. Udělat cokoli, aby něco změnil. Scházela mu však síla. A vzpomněl si na to, co řekla zavražděná žena: *Kde je moje dítě? Co s ním tvůj hradní pán udělal?*

Co když to Dragan udělal, aby chránil svého pána, honilo se mu hlavou ve chvíli, kdy uléhal na lůžko. Co když ho právě proto jeho druhové kryjí?

S myslí plnou studu, bezmoci a bolestivých myšlenek usnul překvapivě rychle. Jeho sny byly plné prolité krve, které nedokázal zabránit.

KALENDOVO NEUPÍŘÍ SEDMIHRADSKO

Sedmihradsko! Země jednoho dramatického osudu na pomezí mezi kulturou západní a východní, středoevropskou a balkánskou, křesťanskou a islámskou, mezi říšskou ambicí habsburskou a osmanskou, mezi novodobou státní ambicí maďarskou a rumunskou. Země dvojího jména – jedno je po hradech (německé Siebenbürgen, české Sedmihradsko, ukrajinské Semyhorod), druhé po lese, přesněji „zálesí“ (maďarské Erdély, rumunské Ardeal, latinské a poté i anglické a rovněž rumunské Transylvania, případně Transilvania). Země trojího státního národa – Maďarů, německojazyčných Sasů a Székelyů čili Sikulů, hovořících maďarsky, ale odvozujících svůj původ od Hunů či ještě dál do historie polomytické. Země čtveré „přijaté“ konfese – římského katolicismu, luteránství, kalvinismu a unitářství, kteroužto čtverylku doplňovaly tři konfese tolerované – řeckokatolické uniatství, pravoslaví a judaismus. A to už jsme u sedmi a tedy vpravdě v Sedmihradsku, jak to naznačuje i sedm hradů v jejím znaku, tvořícím kdysi součást erbu uherských králů i rakouských císařů.

Sedmihradsko již bohatě vstoupilo do literatury, respektive do několika literatur. Pro Maďary se stalo vzývanou „zemí zaslíbenou“ zvláště poté, co je po první světové válce ztratili. Zsigmond Móricz opěvává reformační a barokní Sedmihradsko v žánru (modernějšího) jiráskovského historického románu, ruralisté József Nyirő a Áron Tamási v žánru neoprimitivistické mytizace tamních horalů (a i čeští čtenáři jejich díla svého času znali a cenili). Rumunská literatura naopak nahlíží Sedmihradsko spíše v klíči realistickém, sociálně kritickém, jehož nejvýraznějším zástupcem je Liviu Rebreanu. Claudio Magris

v nostalgickém cestopise *Dunaj* činí odskok od hlavní trasy do Sedmihradska, aby referoval o zdejší literatuře německého jazyka. Z ní se však daleko nejznámější stala Herta Müllerová, autorka pocházející z Banátu, tedy země sousední, ale sdílející se Sedmihradskem většinu historických osudů, nositelka Nobelovy ceny za literární vyličení osudu Němců v tomto koutě Evropy.

Co je to však všechno platno, když v populární imaginaci nad tím vším mnohonásobně převážil pohled zvenčí, pohled fantaskní a zcela „ahistorický“: *Dracula* Brama Stokera. Od té doby je pojem „Transylvánie“ spojován s upíry, strašidly, magií a děsem. Až do nyní se line, ba stále šířeji rozlévá proud literárních i filmových hororů a thrillerů, „transylvánských“ songů rockových a zvláště metalových kapel a dalších variací na toto „transylvánské“ téma.

Tato lechtivě strašidelná Transylvánie jako by téměř přebila historické Sedmihradsko. A i proto je dobře, že se o jeho symbolické vysvobození z moci upírů, tedy upírské imaginace, nyní pokouší František Kalenda v románu *Ordál*. Dějem jeho prózy je jedno z ostrých rozhraní sedmihradské historie: polovina 13. století, tedy doba, kdy bylo Sedmihradsko – stejně jako velká část Evropy – napadeno Tatary, vnímanými jako naplnění temných vizí novozákonní Apokalypsy. Doba kataklysmatu, které dokonale spláchlo dosavadní jistoty. Paradoxně, teprve na takto krví „opláchnuté“ půdě se zrodilo ono „klasické“, národnostní i konfesní mnohotvárnosti tak unikátní Sedmihradsko příštích věků...

František Kalenda sám označuje svou prózu jako historickou detektivku, to jest řadí ji k žánru v současnosti dost populárnímu. To by pro masového čtenáře mohlo být doporučením – kdežto pro náročnějšího varováním. Už žánr historického románu sám o sobě stal se v průběhu vlastních dějin problematickým, natož historická detektivka jakožto jeho „popkulturní“ species. Na jedné straně byla na jejím půdorysu vytvořena díla tak zásadního významu jako Ecovo *Jméno růže*, na druhé straně se dnes jeví velesnadné sáhnout po té či oné slavné historické postavě či epizodě a skrývat za ně vlastní literární průměrnost. Proč tedy František Kalenda vzbuzuje naději, že není řadovým výrobcem historického čtiva, ale spíše někým, kdo navazuje na ony lepší, kreativnější a duchaplnější tradice žánru?

Za prvé, na rozdíl od mnoha autorů, kteří recyklují a vykrádají historie slavné, on si zásadně všímá epizod a míst opomí-

jených. V prvotině *Despota* to byla poslední byzantská panství na Peloponésu ve 14. století, místo a čas vášnivých sporů mezi západními a východními křesťany tváří v tvář hrozbě turecké. V druhotině *Ordál* je to tedy „předtatarské“ Sedmihradsko.

Za druhé, jeho líčení středověkých dějů je plné humoru. Jak drsného až groteskního humoru situačního, tak lehké ironie, která líčí své hrdiny a děje se zaujetím, ale přitom si od nich udržuje odstup a vidí jejich občasnou směšnost – a v jejich zrcadle i směšnost nás, „moderních“ a „osvícených“. Schopnost humoru a ironie je vždycky spolehlivým šiboletem, oddělujícím blby od neblbů, a tak i v historické detektivce.

Za třetí, v jeho vnímání je středověk nejen dobou barvitých dějů a exotických reálií, ale také dobou, v níž se berou duchovní, konkrétně křesťanská témata vážně – a v níž vystupují ve vší své nesnadnosti. František Kalenda není autorem, který by složité problémy řešil jednoduchými konfesními formullemi. Je však autorem, který se skrže halasné středověké mordy a bitky tiše zamýšlí nad dějinami evropského křesťanského ducha.

Martin C. Putna

FRANTIŠEK KALENDA ORDÁL

Doslovem opatřil Martin C. Putna
Obálku navrhl Michal Houba
Typografie Vladimír Verner
Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2012 jako svou 1086. publikaci
Vydání první. AA 9,71. Stran 192
Odpovědná redaktorka Radka Fialová
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Doporučená cena 228 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-289-7